

Prtojektist HAZLESS

Osade ohtlike ainete (OA) nagu näiteks raskemetallid, sisaldusi on riiklike mereseirete raames pisteliselt uuritud. OA kaladesse sattumise mehhanisme ja mõjusid toiduahela alamatele loomadele pole Soome lahes seni uuritud. Samas on just põhjaelustik meie toiduna soovitud kalade peamine ning sageli ainus toidubaas. HAZLESS eesmärk on Läänemere seire ning keskkonnaseisundi hindamise arendamine ja ühtlustamine HELCOMi põhinäitajate loendis sisalduvate ohtlike ainete osas. Integreeritud lähenemise abil püütakse leida seosed Soome lahe idaosa keskkonnakvaliteedi ja seal elavate organismide tervise vahel. Projekti tulemuste peamised lõppkasutajad on riik, kohalikud omavalitsused ja eraettevõtted.

Projektis osalevad tippteadlased Eesti, Venemaa ja Soome uurimisinstituutidest. Projekt HAZLESS algus 4. aprillil 2019 ja kestab 35 kuud.

HAZLESS projekt on algatatud Eesti-Venemaa Piiriülese Koostööprogrammi 2014-2020 jätkuna koostöö süvendamise ning regionaalse sotsiaal-majanduslikku arengu edendamiseks ühist piiri omava Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahel.

Programmi koduleht: www.estoniarussia.eu

HAZLESS partnerid

Juhtpartner:

Tallinna Tehnikaülikooli (TalTech)
Meresüsteemide Instituut, Eesti

Partnerid:

Venemaa Teaduste Akadeemia
Uuringute ja Ökoloogilise Kaitse
Keskus (SRCES), Venemaa

Venemaa Teaduste Akadeemia
Zooloogia Instituut (ZIN),
Venemaa

Seotud partner:

Soome Keskkonnainstituut
(SYKE), Soome

HAZLESS projekti koordineerib SYKE
TTÜ meresüsteemide instituut, Akadeemia
tee 15a, 12618, Tallinn,
e-mail: ivan.kuprijanov@taltech.ee
Projekti koduleht: hazless.msi.ttu.ee

Käesolev väljaanne on koostatud Eesti - Venemaa piiriülese koostöö programmi 2014-2020 rahalise toetuse abil. Selle väljaande sisu eest vastutab ainuisikuliselt TalTech ja seda ei saa pidada programmis osalevate riikide ja Euroopa Liidu seisukohtade kajastamiseks.

Ohtlikud ained Soome lahe idaosas: kontsentratsioonid ja mõjude hindamine

Soome laht (SL) kannatab erinevat tüüpi inimtegevusest põhjustatud arvukate piiriüleste stressitegurite tõttu. Lisaks eutrofeerumisele ja sellega seotud probleemidele, on just merre sattuvatel ohtlikel ainetel (OA) tõsised ökoloogilised mõjud. Nii tööstuslikud kui ka põllumajanduslikud saasteained kujutavad endast ohtu just Eesti ja Venemaa piiridesse jäävas tööstuse ja sadamaterohkes SL idaosas. Erinevad OA-d satuvad merre reoveepuhastitest (nt ravimijäägid), põllumajandusest (nt pestitsiidid) või sadamatest (nt raskmetallid) ja akumulerevad setetes ja veeorganismides. OA põhjustavad mereelupaikade seisundi halvenemist, organismide protsesside häireid ning lõpuks bioloogilise mitmekesisuse ja bioressursside vähenemist piirkonnas.

HAZLESS eesmärgid

Kohandada ja rakendada rahvusvaheliselt aktsepteeritud bioloogilisi näitajaid merekeskkonna kvaliteedi hindamiseks SL idaosas.

Parandada teabevahetust inimtekkelise ökoloogilise surve mõõtmiseks ja kõrvaldada ühiste katsete abil puudujäägid mere keskkonna-seisundi kirjeldustes ja piirnormides.

Arendada SL riikide vahelist tihedamat koostööd mereseire läbiviimisel ja seisundi hindamisel.

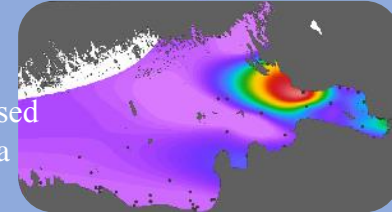

Eeldatavad TULEMUSED

Täiustunud teadmised OA levikust SL-s ja mõjust põhja- ja põhjalähedase eluviisiga mereorganismidele SL-s.

Erinevatest allikatest pärineva OA-te potentsiaalse jaotuse modelleerimine.

OA suhtes tundlikemate biomarkerite ja bioindikaatorite määratlemine ja seires kasutamiseks kohandamine.

Projekti kaasrahastatakse Eesti-Venemaa piiriülese koostöö programmist 2014-2020. Projekti kogueelarve on 469 300 €. Est-Rus CBC programmi rahastus on 422 370 €.